

Til:

Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø
Kopiorientering til Departementet for Fiskeri og Fangst

Høringsvar til ”Offentlig høring af vurdering af grænseoverskridende påvirkninger fra mineprojektet ’Mary River Project’ i Canada”

Baffinland har udarbejdet en Espoo-rapport der har til formål at beskrive de grænseoverskridende miljøpåvirkninger der er forbundet med udbygningen af jernminen Mary River i Canada. Grønlands Naturinstitut (herefter GN) er enig i Departementets vurdering, at rapporten ikke i tilstrækkeligt omfang behandler potentielle grænseoverskridende miljøpåvirkninger ved mineprojektet. GN finder det meget problematisk, at projektområdet for Espoo-rapporten ikke omfatter skibsruterne i Davis Strædet, Hudson Bugten og Hudson Strædet samt ankerpladsen på Store Hellefiskebanke. Det er yderst vigtigt af påvirkningerne i alle disse områder er inkluderet i en Espoo-rapport, da det ellers ikke er muligt at vurdere de grænseoverskridende miljøpåvirkninger, såsom støjforstyrrelser af havpattedyr og risiko for olieudslip.

Rapporten mangler egentlige analyser og risiko beregninger for miljøet af de grænseoverskridende effekter. Forstyrrelser, såsom støj, påvirker individernes adfærd og disse ændringer kan føre til mærkbare negative ændringer på bestandsniveau. En række havpattedyr arter, inklusive hvid- og narhvaler, reagerer på menneskabte forstyrrelser ved at flygte fra området eller/og reducere sin fødesøgning. Under en flugt, slår hvalen kraftigere og hurtigere med sine hale for at øge sin hastighed, hvilket kan tredoble forbruget af energi sammenlignet med normal svømmeadfærd. Under normal fødesøgning, dykker narhvalerne ned til 400-800 m dybde hvor de fanger deres bytte. Disse dyk indeholder lange perioder af inaktivitet hvor hvalen glider dybere og dermed kan spare energi. Når disse dyk forvandles til lavere og korte dykke på grund af forstyrrelser mister hvalen ikke kun mulighed for at fange bytte men den må også undvære de energisparende glidende perioder i dens dykkecyklus. Hvis forstyrrelsen er vedvarende eller forekommer hyppigt, kan disse kombineret medføre, at et individ taber energi. Denne negativ ændring i energibalance fører til dårligere fysisk kondition som rammer især kalve og drægtige hunner, og kan dermed have alvorlige skadelige konsekvenser for en bestand.

Da de konkrete påvirkninger ikke kan vurderes på det foreliggende grundlag, anbefaler GN, at der nedsættes en tværfaglig arbejdsgruppe med eksperter fra Grønland og Canada, med det formål, at analysere omfanget af de potentielle grænseoverskridende miljøpåvirkninger. I denne analyse er det vigtigt, at usikkerhederne ved alle miljøpåvirkningerne er fuldt ud belyst og at disse usikkerheder er medtaget i risikoberegningerne for de forskellige bestande som kan blive påvirket. Speciel fokus bør sættes på vurdering af støjsspredningen og risikoen for olieudslip, som vil kunne have meget alvorlige negative konsekvenser for Grønland.

Nedenunder gives GNs vurdering af de potentielle grænseoverskridende miljøpåvirkninger på de grønlandske områder og fauna:

1. Miljøpåvirkninger af skibstrafik i både internationalt og Canadisk farvand

GN understreger vigtigheden af at inkludere alle påvirkninger på Canadas og Grønlands fælles bestande af havpattedyr, uanset om miljøpåvirkningerne foregår i Canadisk farvand, internationalt farvand, eller Grønlandsk farvand. Det er GNs vurdering, at miljøpåvirkningerne i internationalt og Canadisk farvand i perioden fra juli til 15. november hvor mineselskabets skibstrafik er planlagt, kan have store konsekvenser for Grønland, da påvirkningerne med høj sandsynlighed vil ramme de bestande af narhval, hvidhval, grønlandshval og hvalros der opholder sig ved Vestgrønland i vinterhalvåret. De negative påvirkninger i internationalt og Canadisk farvand kan betyde en nedgang i antallet af dyr der opholder sig i Grønland om vinteren, og dette kan føre til at sikkerhedsniveauet i forbindelse med kvoter for narhval, hvalros, og hvidhval skal øges. Det vil betyde at, kvoten der kan anbefales for et givet bestandsestimat justeres ned, for at sikre, at bestandene ikke går tilbage, på grund af den kombinerede effekt af fangst og en ukendt størrelse af forstyrrelser.

Det må forudsættes at transportskibene vil følge den korteste rute over Baffin Bugten som isen tillader. Det betyder at skibene om sommeren vil passere langs drivis-kanten i Baffin Bugten, hvor en stor del af de arter som migrerer mellem Grønland og Canada opholder sig. Ved ankomsten til Pond Inlet vil skibene vente på isopbrud i netop de samme områder hvor hvalerne venter på at kunne trække ind i fjordene. Om efteråret, når Baffin Bugten er isfri, vil skibruten formentlig gå tæt på Baffin Island-kysten og vil dermed påvirke de arter som enten opholder sig langs denne kyst eller er på vej til vinteropholdspladserne i Vestgrønland.

Narhvaler har i Eclipse Sound/Milne Inlet/Koluktoo Bay komplekset en af de vigtigste sommeropholdspladser. Området har en meget højkoncentration af narhvaler da omkring 15% af verdensbestanden opholder sig der om sommeren. Til sammenligning er bestanden af narhvaler i Eclipse Sound-området dobbelt så stor som den samlede bestand i hele Grønland. Netop Koluktoo Bay og Milne Inlet er også kendt for at have nogle af de største koncentrationer af narhvaler med unger og området må også derfor karakteriseres som værende særligt følsomt for forstyrrelser. Inden isen forsvinder fra Eclipse Sound, opholder hvalerne sig langs iskanten ved Pond Inlet i det samme område som skibene vil afvente isopbrud. Om sommeren trækker hvalerne ind til de inderste dele af sidefjordene Milne Inlet (hvor Baffinland minen ligger) og nabofjorden Tremblay Sound. Årsagen til at hvalerne trækker helt ind i sidefjordene kendes ikke men det har været foreslået at det er for at undgå spækhuggere.

Skibstrafik i selve Eclipse Sound/Milne Inlet/Koluktoo Bay komplekset vil utvivlsomt have store negative konsekvenser for narhvalerne. Narhvaler reagerer på skibsstøj på op til 35 km og måske på endnu længere afstande afhængigt af støjniveauet. En typisk reaktion ved menneskelige forstyrrelser er, at hvaler stopper med at lave de dybe fødesøgningdyk og at de forlader området. En reduceret fødesøgning kan spores ved, at hvalerne ophører med at bruge de klik-lyde som de er afhængige af for at kunne lokalisere byttedyrene. Den planlagte regelmæssige skibstrafik ved Bylot Inlet/Pond Inlet vil kunne påvirke hvalerne med øget stress, mindre fødeoptag, ændring i timing og rute af vandringen mod og væk fra sommerpladsen, øget risiko for indfangning i is og en evt. dårlig timing for ankomsten på sommerpladsen. Satellitsporinger har vist at hvaler fra Eclipse Sound bl.a. vandrer til Disko Bugten om vinteren og de indgår derfor i fangsten i Vestgrønland om vinteren. En ændring i bestandsstørrelse og vandringsruter, pga. forstyrrelser i Nordcanada, vil således kunne påvirke fangsten i Vestgrønland. Der er p.t. ingen evidens for at narhvaler kan vænne sig til menneskelige forstyrrelser. Alle narhvalernes opholdspladser ligger i områder som normalt har meget lidt menneskelig aktivitet.

Den fremlagte Espoo-rapport mangler analyser af hvordan den akkumulerede effekt af forstyrrelser på narhval-bestanden i Eclipse Sound/Milne Inlet/Koluktoo Bay komplekset vil påvirke fangsten og forekomsten af narhvaler i Vestgrønland. Narhvaler fra denne bestand fanges også i stort omfang i Nordcanada og allokering af fremtidige kvoter i de fangstområder må også afvente analyser af den akkumulerede effekt af forstyrrelserne.

Hvidhvaler kan reagere på skibsstøj på op til 80 km afstand og måske endda på endnu længere afstande afhængigt af støjniveauet. En typisk reaktion er at de flygter fra lyd-kilden. Den planlagte regelmæssige skibstrafik under hvidhvalernes forårsvandring i Baffin Bugten, vil kunne påvirke hvalerne med øget stress, mindre fødeoptag, ændring i timing og rute af vandringen mod sommerplads, øget risiko for indfangning i is og en evt. dårlig timing for ankomsten på sommerpladsen. Den planlagte regelmæssige skibstrafik ved hvidhvalernes efterårstrækruter vil kun i mindre omfang kunne påvirke hvidhvalerne fordi hvalerne trækker sydpå tæt langs kysten af Grønland og først når Disko Bugten i december. Hvidhvaler fanges under hele deres sydgående træk om efteråret samt om vinteren i Vestgrønland. Den fremlagte Espoo-rapport mangler analyser af hvordan den kumulerede effekt af forstyrrelser på hvidhval-bestanden vil kunne påvirke forekomsten og fangsten af hvidhvaler i Vestgrønland.

Grønlandshvaler reagerer på skibsstøj på op til 40 km og måske på endnu længere afstande afhængigt af støjniveauet. Igen er den typiske reaktion at de ophører med at lave dybe dyk og undgår vokalisering, som er vigtig for kommunikation mellem individer. Den planlagte regelmæssige skibstrafik i grønlandshvalernes forårs- og sommerkoncentrations områder i Baffin Bugten og ud for Pond Inlet samt i grønlandshvalernes vinteropholdsområder i Hudson Strædet vil kunne påvirke hvalerne med kollision med skibe, øget stress, mindre fødeoptag, ændring i timing og rute af vandringen mod sommerplads, øget risiko for indfangning i is og en evt. dårlig timing for ankomsten på sommerpladsen. Den planlagte regelmæssige skibstrafik på grønlandshvalernes efterårstrækruter ud af Pond Inlet og Lancaster Sound vil kunne påvirke hvalerne med øget stress, kollision med skibe og ændring i timing og rute af vandring. Grønlandshvaler fanges i mindre omfang i Disko Bugten. Den fremlagte Espoo-rapport mangler analyser af hvordan den kumulerede effekt af forstyrrelser på grønlandshval-bestanden vil kunne påvirke forekomsten og fangsten af grønlandshvaler i Vestgrønland.

Hvalrossers reaktion på skibsstøj og skibstrafik, og reaktionsmønsteret forventes at variere mellem jagtede og ikke-jagede bestande. De hvalrosser som er på bankerne i Vestgrønland om vinteren og foråret er om sommeren og efteråret enten i drivisen i Baffin Bugten eller på landgangspladser på østkysten af Baffin Island og i Hudson Strædet. Bankerne i Vestgrønland er et vigtigt fødesøgningsområde for hele denne bestand som også parrer sig og føder sine unger om foråret i drivisen vest for Grønland. Den planlagte regelmæssige skibstrafik ved hvalrossernes forårskoncentrationsområder på Store Hellefiskebanke og sommerområder i Baffin Bugten vil kunne påvirke hvalrosserne med øget stress, mindre fødeoptag, ændring i timing og rute af vandring mod sommerplads og ændring til nye sommerpladser. Den planlagte regelmæssige skibstrafik ved hvalrossernes efterårstrækruter fra Baffin Island mod Store Hellefiskebanke samt i sommer opholdsområder i Hudson Strædet vil kunne påvirke hvalrosserne med ændring af vandring mod vinterplads og fortrængning til nye, måske ikke optimale, vinterpladser. Den bestand som fanges i Vestgrønland om vinteren opholder sig på andre årstider i Baffin Bugten på træk, langs østkysten af Baffin Island samt i Hudson Strædet. En påvirkning i disse områder vil kunne påvirke fangsten i Vestgrønland. Den fremlagte Espoo-rapport mangler analyser af hvordan den kumulerede effekt af forstyrrelser på hvalros-bestanden vil kunne påvirke forekomsten og fangsten af hvalros i Vestgrønland.

En lang række **andre havpattedyrarter** er afhængige af Baffin Bugten om vinteren (isbjørn, ringsæl, remmesæl, og klapmyds) og om sommeren (grønlandssæl, delfiner, grindehvaler, 4 arter af bardehvaler og kaskelothvaler og flere andre tandhvaler). Deres følsomhed overfor forstyrrelser fra skibstrafik kendes ikke. Alle arter og havfugle er sårbare for olieudslip.

2. Miljøpåvirkninger af ankring ved Store Hellefiskebanke

For Disko Bugt og Store Hellefiskebanke, skal vestsiden af Disko, Disko Bugt og selve Store Hellefiskebanke fremhæves som kerneområder, der opfylder samtlige Particular Sensitive Sea Areas (PSSA) kriterier [enestående, kritisk habitat, afhængighed, repræsentativitet, diversitet, produktivitet, yngleområde, naturlighed, integritet, skrøbelighed og biogeografisk]. Området er derfor identificeret som et særlig vigtigt prioritet 1 område. Hele området fra Disko Bugt og ned til Store Hellefiskebanke er tillige foreslået som "Super EBSA" (Ecologically or Biologically Significant Area). Store Hellefiskebanke er også udpeget som "Important Bird Area" af BirdLife International.

Store Hellefiskebanke er klassificeret med "ekstrem" eller "høj" følsomhed overfor oliestof. Store Hellefiskebanke og tilhørende kystområde er, specielt om efteråret, vinteren og foråret, et vigtigt fødesøgningsområde for en lang række af havfugle, så som havdykænder (kongeederfugl, ederfugl, havlit, toppet skallesluger, strømand), alkefugle (lomvie, alk, tejst, søkonge), måger (specielt ride), havterne, mallebuk, og storskråpe. Store Hellefiskebanke – helt specifikt områder med mindre end 50 m dybde – er kritisk raste- og overvinteringsområde for 1 mio. kongeederfugle. Alle disse arter er ekstremt følsomme overfor olieudslip. Fældende (ikke-flyvedygtige) flokke af havdykænder er ekstra udsatte, og det samme gælder lomvierne under sensommerens træk af ikke-flyvedygtige unger. En olieudslip på Store Hellefiskebanke kan have langvarige og katastrofale negative påvirkninger på grund af den langsomme nedbrydning af olie i den Arktiske natur samt det relativt lille olieberedskab som er tilgængeligt i området.

Hvalros er vinteren igennem, og til dels også om foråret og sommeren, afhængig af fødesøgningsområder på Store Hellefiskebanke med mindre end 100 m dybde. Navnlig Store Hellefiskebanke er et kritisk habitat for den vestgrønlandske-canadiske bestand af hvalros som blev estimeret til 3.240 dyr i 2008. Store Hellefiskebanke er også et vigtigt vinter-forårs område (inkl. fødselsområde) for remmesæler. Det vides ikke hvor remmesælerne er om sommeren. Grønlandssæler er til stede i området i åbentvandsperioden hvor Store Hellefiskebanke fungerer som fødesøgningsområde. Hele området er del af hvidhvalens overvintringsområde (fra december) ved Vestgrønland, hvor omkring 7.000 dyr er helt afhængige af iskanten og åbne områder i isen; de flytter sig med isranden efterhånden som den rykker nordpå om foråret. Hele åbentvandsområdet langs Vestgrønland op til Disko er et generelt vigtigt opholdssted om sommeren og efteråret for marsvin og de i Grønland forekommende bardehvaler (våge-, fin-, pukkel-, og sejhval).

Store Hellefiskebanke rummer i grønlandsk sammenhæng et enestående diversitetsdyreliv. I området optræder (i kortere eller længere tid) arter fra den grønlandske Rødliste såsom isbjørn, hvalros, grønlandshval, hvidhval, narhval, ederfugl, ride, ismåge, rosenmåge, havterne og polarlomvie. På baggrund af områdets biologiske betydning og dets følsomhed overfor skibsrelaterede miljøpåvirkninger, er Store Hellefiskebanke blevet identificeret som et område, hvor der er grundlag for skærpet opmærksomhed omkring forvaltning og regulering af skibstrafik i fremtiden.

3. Fremtidig udvikling af *Baffinland* projektet

Baffinland projektet har haft flere forskellige stadier hvor der har været fremlagt forskellige scenarier for skibstransport gennem Hudson Strædet og Baffin Bugten. Et af dem har inkluderet sejlads om

vinteren med isbrydende skibe eller assistance fra isbrydere. Det må påregnes at der i fremtiden vil komme udvidelser af malmtransporten og det vil være nødvendigt med nye analyser af betydningen af disse ekstra aktiviteter.

Mvh.

Outi Tervo, Mads Peter Heide-Jørgensen og Fernando Ugarte
Afdeling for Pattedyr og Fugle